

Forside

Historikeres fremstillinger af beslutningsprocessen om brugen af atomvåben mod Japan.

Antalt tegn: 96736

Skrevet af: Peter Bjørn Reisby, Jens Lundager Bjerregaard, Mads Schou Kristoffersen,
Walter Gilmartin Larsson, Malik Conrad Hoffmann Fields

Titelblad

Historikeres fremstillinger af beslutningsprocessen om brugen af atomvåben mod Japan.

En Historiografisk analyse

Skrevet af: Peter Bjørn Reisby, Jens Lundager Bjerregaard, Mads Schou Kristoffersen, Walter Gilmartin Larsson, Malik Conrad Hoffmann Fields

Roskilde Universitet: Den humanistiske Bacheloruddannelse 1 semester 2023.

Dimensioner: Historie og Kultur – Videnskabsteori og filosofi

I samarbejde med: Carsten Tage Nielsen, som vejleder

Abstract

In this paper we examine how different historians demonstrate which key figures, reasons and power structures were behind the decision and process to use the atomic bomb on Japan and why these demonstrations are different. Furthermore, the paper will do a historical review, on the event: In order to answer the research question, a historiographical analysis has been made based on three different interpretations on the decision making process: Michael Kort (2007), Giangreco (2023) and Barton J. Bernstein (1991-1992). With the application of relevant theories the theoretical framework includes Manuel Castells' theory of network and power (2013), explanation of theory and methods (2009) and scientific theory and philosophy. In the research, the three different works have been analyzed to get a better understanding of their respective reasons, key figures and power structures behind the decision to drop the bomb. The analysis demonstrates that there are, in fact, differences in the three, and their perception of the power structures, key figures and reasons behind the decision process. The discussion seeks to clarify and discuss, where they may stem from, and how it affects the story writing that they each contribute to. Finally, the paper will conclude on its research question, and round up the discussion and focal analytical points.

Indholdsfortegnelse:

Forside	1
Titelblad	2
Abstract	3
Indholdsfortegnelse:	4
Problemfelt	5
Motivationsafsnit	8
Problem	8
Projektdesign	9
Litteratursøgning	9
Materiale	9
Metode:	10
Netværksteori og magt:	10
Historie:	10
Videnskabsteori og filosofi:	11
Kritisk metode refleksion	11
Begrænsninger	12
Projektafgrænsning	12
Dimensions Forklaring	13
Teoretiske ramme	13
Netværksteori og Magt	13
Historie afsnit	15
Analyse	16
Analysedel 1: Marshall, Truman and the decision to drop the Bomb	16
Analysedel 2: Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb	19
Analysedel: Truman and the bomb	23
Diskussion til analysen	27
Diskussion	28
Konklusion	31
Referenceliste	32

Problemfelt

Klokken 05:30 den 16. juli 1945, foretog det amerikanske militær sammen med forskerne, der havde udviklet bomben "The Trinity Test". Her blev verdens første atombombe succesfuldt afprøvet, og med alt hast blev den information videregivet til den amerikanske præsident, Harry. S. Truman. Dog fik han kun et kort resume, der fortalte, at det var en succes, der overgik al forventning. Truman var i mellemtiden ankommet til Potsdam konferencen, hvor de allierede styrker mødtes, med formålet om at afhandle slutningen af krigen og skrive betingelserne for Japans overgivelse. Potsdam konferencen startede den 17. juli og varede indtil den 2. august, fire dage inden atomvåben bruges mod Japan.

Den 18. juli holder Truman, Churchill og Stalin et møde. Truman skriver bagefter i et brev til sin kone, at han fik hvad han ville have ud af mødet, og Stalin nu har lovet at gå i krig mod Japan den 15. August. Han nævner i brevet, hvor meget kortere krigen nu ville blive, og hvor mange liv det kommer til at redde ved ikke at invadere (*Truman letter 1945*). Samme dag får han et telegram, med en mere detaljeret rapport om 'Trinitytesten'. Den estimerer bomben til at have en styrke af 5000 tons TNT og er mere kraftfuld end nogen anden bombe. Han modtog det sidste telegram om Trinity den 21. juli, hvor estimatet af styrken nu er steget til 15.000 - 20.000 tons TNT (*F. G. Gosling 2010*).

Efter at have modtaget disse telegrammer bemærkede Churchill, at der var et tydeligt skift i Trumans diplomati. Han var efterfølgende meget hårdere og mere afvisende over for Stalin, hvor han før var mere imødekommende, siden han prøvede at sikre sig at den Sovjetiske union ville invadere Japan. Churchill blev informeret den 22. juli, om USA's besiddelse af atombomber og deres styrke, og nævnte at det nu gav mening for ham, hvorfor han bemærkede det tydelige skift i Trumans diplomati i forhold til Stalin. Churchill sagde endvidere til Truman, at bomben kunne eliminere behovet for Sovjetisk militær hjælp (*F. G. Gosling 2010*). Trumans rådgivere tilkendegav deres enighed i Churchills forslag.

Potsdam konferencen sluttede den 2. august 1945 og overgivelse aftalen de havde underskrevet, blev udgivet med underskrifterne fra alle de nationer der støttede den, på nær en. Stalins underskrift stod nemlig ikke på deklARATIONEN, på trods af at hans regering var villig til at og tro på at de ville blive inkluderet. Dette skete pga. Truman insisterede på, at Sovjetunionen blev udelukket (med opbakning fra Churchill), men den information blev ikke offentliggjort før efter krigen. Japans regering tolkede derfor Stalins manglende underskrift, som et tegn på, at de kunne begynde at forhandle andre termer med Sovjetunionen, og evt. få en bedre aftale.

Efter Potsdam deklARATIONEN var der ingen videre forsøg på forhandlinger mellem USA og Japan, men Japan prøvede stadig at lave en aftale med Sovjetunionen om at overgive sig, uden at vide at Sovjetunionen allerede var ved at klargøre sig til invasionen af Japan, som blev aftalt mellem USA og Sovjetunionen, gennem telegrammer. Den japanske regering sendte telegrammer til Sovjetunionen, som blev opfanget af USA og afkodet. Den amerikanske regering var bevidst om, at Japan ville overgive sig før atombomberne blev anvendt.

Den 6. August 1945 blev Byen Hiroshima genstand for et atomangreb, da det amerikanske B29 bombefly: Enola Gay kastede atombomben Littleboy over Hiroshima og mindst 70.000 mistede livet. Den 8. August 1945 erklærede Sovjetunionen krig mod Japan, og den 9. August ved dagry invaderede Sovjetunionen den japanske by Manchukuo. Den Japanske regering holdt et møde for at diskutere deres respons. Mødet startede kl. 10:30, men varede kun lidt over en halv time før det blev afbrudt, da Amerika kastede den anden atombombe over byen Nagasaki. Inden mødet sendte Amerika det andet B 29 fly af sted, nemlig Bockscar. Bockscar fløj til Japan med atombomben Fatman, og kastede den over byen Nagasaki og dræbte mindst 40.000.

Den 10. August stemte den japanske regeringen om at overgive sig, og resultatet var, at tre stemte for og tre stemte imod i den japanske regering. Beslutningen om at overgive sig blev derfor afgjort af kejseren, der overgik den japanske regering. Da Japan overgav sig, blev planen om at invadere Japan aflyst. Operation Downfall var navnet på denne invasion. Herefter omtalte flere fra den amerikanske regering brugen af atombomben i interviews og i deres kommunikationer med omverden. Dokumenter om baggrundene for beslutningen var efterhånden blevet offentliggjort, så historikere, revisionister og traditionalister kunne danne sig et billede af hvordan ting stod bag scenen. Offentligheden fik for eksempel adgang til Trumans dagbog, som blev offentliggjort i 1978. Deri kan man læse, at Truman den 18. juli 1945 har beskrevet om et telegram, han modtog fra den japanske kejser, hvori der blev tilkendegjort at han var villig til at Japan skulle overgive sig, og var klar til at diskutere betingelserne for sådan en overgivelse. Amerika og deres allierede havde forpligtet sig til en politik om ubetinget overgivelse, som betød, at de ikke ville gå på kompromis med Japan omkring overgivelsen, og ville have, at Japan skulle underlægge sig en total overgivelse. (Kort, 2007: 47-48,55)

Selv om Truman kendte til den japanske kejsers forslag om overgivelse, fortsatte han Manhattanprojektet og planerne om at bombe Japan. Truman var velvidende om at Japan var klar til at overgive sig, fortsatte med Manhattanprojektet og planen om at bombe Hiroshima og Nagasaki var stadig aktuel. Så Truman var bevidst om, at Japan forsøgte at aftale fred mellem Amerika og Japan, før de kastede bomben.

Der var uenighed omkring overgivelsen, og Japan ville ikke gå med på den overgivelses aftale som USA og deres allierede havde stillet.

Højt rangerede amerikanske militære planlæggere, gav et estimat af at en invasion mod Japan nok ikke havde kostet en halv til en hel million amerikanske soldater, som ellers er blevet postuleret af regeringsfolk/politikere og traditionalistiske historikere, men at det var mere noget i nærheden af 40.000 soldater. Antallet af potentielt tab af en land invasion, som Truman brugte i sine taler, ændrer sig gevaldigt gennem tiden. Det blev foretaget mange analyser af antallet af et potentielt tab. Blandt andet lavede Grew, som var 'Secretary of State' under Roosevelt, en analyse, som Truman personligt ville diskutere med Stimson og ham. Der blev ikke advaret om bombningerne af Nagasaki, fordi amerikanerne mente det ville maksimere den psykologiske effekt, og fordi den amerikanske regering var bekymrede for at japanerne ville sætte amerikanske fangere ind i området eller skyde bombeflyet

ned. Det ville også fjerne overraskelse effekten af at smide den anden atombombe. (US Secretary of State James F. Byrnes autobiography)

Senere omtalte flere fra den amerikanske regering brugen af bomben i interviews og i deres kommunikationer med omverden. General Leslie R. Grove sagde, at bombningerne af Hiroshima og Nagasaki reddede flere tusinde liv. Det gjorde han i oktober 1945 efter at atombomberne var kastet over Japan.

'Secretary of War' under Truman, Henry L. Stimson, skrev en serie af Memoirer sammen med historikeren McGeorge Bundy. McGeorge Bundy var USA's nationale sikkerhedsrådgiver under præsident John F. Kennedy. I dette Memoir skriver Stimson om fremtidige præsident Dwight D. Eisenhower, som efterfulgte Truman, og skriver om ham i bogen således "When informed of the successful Trinity test", he had told Secretary of War Henry Stimson that he hoped 'we would never have to use such a thing. The Japanese were ready to surrender and there was "no need to hit them with that awful thing" Eisenhower explained, and he "hated to see our country be the first to use such a weapon." He also spoke to President Truman on the issue, but to no avail.'" (On Active Service in Peace and War (1948).

I forbindelse med atombomben og dens formål, oprettede Stimson under Trumans godkendelse en komite, ved navn "interim comitee", bestående af otte medlemmer med de vigtigste aktører værende Stimson, Byrnes, Oppenheimer, Marshall og Grove. Formålet med komiteen var at rådgive Truman om foretagende i forhold til krigstidens og efterkrigstidens atompolitik.

Efter krigen var der som respons på bombningen en masse forskellige fortolkninger af begivenheden og formålet ved brugen af bomben. Den første bølge af forfattere og historikere mente at brugen af bomben var en militær nødvendighed, for at sikre en sejr i krigen, og at det var retfærdigt. Disse historikere blev klassificeret som traditionalister. En anden bevægelse af forfattere og historikere stod i opposition, og mente at bomben ikke var på et militært grundlag, og at det ikke var et retfærdigt mål. Senere kom der en tredje bevægelse, som forsøgte at skabe en mere afbalanceret opfattelse af begivenheden, som belyste mangler i begge ekstremers argumentationer, og på den måde forsøgte at skabe et nyt og mere objektive synspunkt. (Recent Literature on Truman's Atomic Decision: A Search for Middle Ground, Walker, 2005: 311-313, 334)

Disse klassifikationer af historikere, bliver ikke udelukkende brugt af udefrakommende, for at forstå dem. Klassifikationerne benytter historikerne internt om hinanden og dem selv i deres værker. Eksempelvis ved: "Critics of the thesis have ranged from revisionists such as Barton J. Bernstein," (Kort, 2023: 110).

Motivationsafsnit

Motivationen til vores projekt kom af en fælles interesse indenfor emnet krig, som vi hver især valgte ved gruppedannelsen. Denne interesse opstod ved første forelæsning i Kultur og Historie, som

omhandlede 9/11, og mere specifikt hvordan historieskrivningen omkring begivenheden blev fremstillet. Forelæsningsen belyste hvordan forfattere og historikere forskelligt fremstiller denne historiske begivenhed, og med hver deres tilgang og formål. Det at forfatterne så det samme handlingsforløb så forskelligt, skabte for os en interesse i hvorfor historikere skriver anderledes. Under vores idedannelsesproces udkom filmen “Oppenheimer” (2023) og alle mennesker og medier, inklusiv os, snakkede om den. Filmen og diskursen omkring den pegede vores undring, om at forstå hvorfor forfattere skriver anderledes om historiske begivenheder, hen imod beslutningen bag brugen af atomvåben.

Ud fra det formål begyndte vi at undersøge hvilke forskellige fremstillinger der skabes om dette historieførløb, og hvorfor de skriver det forskelligt. I vores litteratursøgning til det stødte vi på værket: “Recent Litterature on Truman’s Atomic Bomb Decision” (2005) af J. Samuel Walker, som detaljerede de forskellige skoler af historikere, som skriver om Hiroshima og Nagasaki. Den inspirerede os til at finde forfattere fra de forskellige skoler og se på hvordan deres teoretiske og filosofiske ramme fra de skoler, ledte til forskellige fremstillinger og hvilke forskelle der var mellem deres fremstillinger.

Da vi begyndte vores læsning med formålet om at finde ud af hvorfor og hvordan deres fremstillinger skrives, gik det op for os at størstedelen af litteraturen skrevet om emnet, forholdt sig personbåret i deres historieskrivning. Dette gav os et ønske om at forstå hvorfor det havde det fokus, samt en målsætning om at vi i vores tilgang til skrivningen forholder os i et opløftet perspektiv.

Problem

Vores motivation og derefter litteratursøgning inden for dette emne, har ledt os til at ville undersøge problemstillingen:

Hvordan fremstiller historikere forskelligt, hvilke aktører, årsager og magtforhold der ligger bag beslutningsprocessen om atomvåbenanvendelse imod Japan, og Hvorfor er deres fremstillinger forskellige.

Projektdesign

Med udgangspunkt i dets relevans i at besvare ovenstående problemstilling, vil vi i dette afsnit gennemgå vores litteratursøgning, materiale og begrundelse af det, redegøre for vores metoder og teorier, samt gennemgå mulige fejlkilder og begrænsninger. Til sidst argumenterer vi for, hvorfor vores projekt forankrer sig i dimensionerne, Kultur og Historie, og Videnskabsteori og Filosofi.

Litteratursøgning

For at besvare vores problemstilling må vi først danne os et overblik over det vidensfelt det eksisterer i, for derefter at kunne udvælge materiale, metoder og teorier, som hjælper med at besvare vores problemstilling. Det har vi gjort gennem forskellige områder.

Vi har i vores litteratursøgning taget udgangspunkt i forfattere og litteratur indenfor de tre videnskabsteoretiske skoler, som vi bruger til at besvare vores problemstilling. For at vide hvilken teoretisk ramme forfatterne arbejder ud fra, måtte vi læse kilderne, med henblik på hvad deres opfattelse af beslutningsprocessen var, og hvad der derigennem klassificerer dem. Nogle forfattere klassificerer dem selv og andre, men det måtte vi forholde os kritisk til, da der kan være et formål med det.

Vi fandt de kilder som vores teoretiske ramme er baseret på, ved at diskutere forskellige kilders teoretiske relevans, med hinanden og med vores vejleder. Vi har også forsøgt at finde relevant litteratur ved at søge hjælp ude fra gruppen. Dette har vi gjort for at gøre vores tilgang til besvarelsen af problemstillingen mere nuanceret, og undgå kun at have kilder der stammer fra vores specifikke søgestrategier. Vi har gjort det ved at søge forslag til kilder fra vores vejleder og til et bibliotekarmøde. Gennem det bibliotekarmøde forholdt vi os også kritisk til vores søgestrategier, ved at drøfte vores tilgang med bibliotekaren. Derefter forholdt vi os til gruppemøder, løbende kritisk og reflekterende over, vores tilgangsvinkel og dens eventuelle bias.

Materiale

Vores litteratursøgning udmundede i en række relevante værker, der skulle sorteres ud fra hvilke der ville skabe en analyse med et nuanceret videns udbytte. Vi fravalgte for eksempel værket 'The Most Controversial Decision' (2011) af Miscamble D. Wilson, eftersom den har samme teoretiske indgangsvinkel som værket fra *Bernstein*, men med et mindre fokus på beslutningsprocessen. Det er da den fokuserer mere på de politiske strategier og situationer under og efter brugen af atomvåben. Dermed gjorde den sig ikke lige så relevant for at besvare vores problemstilling.

Vi endte efter sorteringsprocessen med at fokusere på disse tre værker: *The Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb* skrevet af Michael Kort (2007) *Truman and the Bomb: The Untold Story* af D. M. Giangreco (2023), *Marshall, Truman and the Decision to Drop the Bomb* af Barton J. Bernstein (1991-1992). Dette har vi gjort, fordi vi mener de hjælper os med at opnå målet om en mere nuanceret og diskuterende analyse, eftersom det hjælper med at besvare vores problemstilling.

'Truman and the Bomb: The Untold Story' (2023) skrevet af D. M. Giangreco:

Vi har valgt denne tekst, da forfatteren klassificeres i den traditionalistiske skole. Dette giver et syn på beslutningen om brugen af atomvåben, som værende et militært og retfærdiggjort mål.

'Marshall, Truman and the Decision to Drop the Bomb' (1991-1992) skrevet af Barton J Bernstein:

Dette værk er valgt, da forfatteren klassificeres i den revisionistiske skole. Værket giver et andet syn, da den stiller sig i opposition overfor *Giangreco* og hans traditionalistiske fremstilling. Dermed bidrager værket til at opnå vores målsætning for materialet.

'The Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb' (2007) skrevet af Michael Kort:

Denne tekst er valgt, da forfatterens teoretiske tilgang ikke umiddelbart stiller sig synlig som værende traditionalistisk eller revisionistisk, men befinder sig et sted imellem. Effekten af hans stilling er, at forskellen mellem traditionalisterne og revisionisterne tydeliggøres yderligere.

Metode:

Netværksteori og magt:

Fordi vi har undersøgt magtstrukturen og dens fordeling, i en strukturel kontekst, har vi valgt at benytte teorien om netværk og magt. På den måde danner vi et perspektiv på beslutningsprocessen, som ikke er personbundet. I modsætning til dette belyser vi vores problem med et udvidet syn, hvor vores fokus ikke er på én aktør, men vi i stedet ser beslutningsprocessen som taget i et magtnetværk med flere led og aktører. Teorien stammer fra en anden videnskab, som ikke er tiltænkt vores problemstilling. Dermed skaber vi en nyfortolkning af problemet, som ikke er blevet undersøgt på samme måde førhen.

Historie:

Vores opgave tager udgangspunkt i adskillige forfatteres fremstilling af en historisk hændelse. Derfor undersøger vi i opgaven forfatterens subjektive omstændigheder og historiske sammenhæng for at kunne forstå dets evt. effekt på forfatterens fremstillinger i værkerne. Vi historiserer derigennem forfatterne ved at sætte dem i deres historiske kontekst og forholder os derefter til deres historicitet (Jensen, 2009: 238).

I projektet inddeles forfatterne ud fra klassifikationerne revisionister og traditionalister, samt centristerne imellem de to. Dette gøres for at forstå, hvorvidt deres videnskabsteoretiske retning samt filosofi, fremkommer i deres fremstilling af beslutningsprocessen bag brugen af atomvåben. Derved forholder vi os til forfatterens historiske filosofi (Jensen, 2009: 242).

Vi bruger i analysen eksempler fra forfatterens værker, til at vise deres fremstilling og meningstillæggelse af aktørerne/årsagsbelæg bag beslutningsprocessen. Derigennem foretager vi en historisk forståelse af forfatterne, da vi bruger deres egne ord som grundlaget for vores fortolkning af deres fremstilling (Jensen, 2009: 249). Dette gør vi for bedre at understøtte, samt undgå bias, i vores fortolkning af deres værker.

Ved at vi i projektet undersøger og forholder os til historikeres fremstilling af en fortidig hændelse, udfører vi en historiografisk analyse. Vi bidrager derigennem til den faglige selvrefleksion, eller som *Jensen* beskriver det, så fremmer vi: "indsigten i *historiefagets egen historicitet*" (Jensen, 2009: 247).

Videnskabsteori og filosofi:

I de udvalgte værker, vi har valgt klassificeres forfatterne som værende inden for skolerne: traditionalisme, centrisme og revisionisme. Vi undersøger altså hvor denne viden om beslutningsprocessen kommer fra. Af denne årsag er det relevant at undersøge, hvilken betegnelse de tilskriver, og tage hensyn til den. Ved at tage hensyn til betegnelsen, giver det os mulighed for at udvælge og opstille forfatterens teoretiske retningers hensigt med værkerne.

Klassifikationerne giver os dermed en forståelse for forfatterens udgangspunkt gennem en teoretisk og filosofisk ramme, og dermed hvor deres fremstilling og holdninger stammer fra. Vi har redegjort deres klassifikation for at skabe den bedst mulige forudsætning for at besvare vores problemstilling, ved at sætte dem op mod hinanden i diskussionen.

Kritisk metode refleksion

I dette afsnit argumenterer og reflekterer vi over ting vi har været kritiske for, i vores projekt og ting der kan påvirke vores fremgangsmåde og have en indvirkning på vores tilgængelighed i at besvare de væsentligste komponenter i projektet.

Vi har udvalgt forskellige kilder som værende relevant for vores projektskrivning. Som resultatet af vores selektionsproces har vores analyseprodukt et subjektivt præg baseret på de prioriteringer vi har foretaget. Projektet kræver derved en kritisk refleksion, eftersom analysen bærer præg af vores valg.

Castells' teori fra *Netværksteori og Magt* (2013) er en oversat tekst fra engelsk til dansk. Vi har ikke adgang til det originale værk i vores biblioteksdatabase og vi har ikke kunnet finde den i vores litteratursøgning. Derfor kan kontekst og forståelse af visse aspekter af værkets budskab, munde ud i en misvisning af fundamentale begreber, grundet oversættelsen. Derfor vil dette skabe en begrænsning for helt akkurat forståelse af teorien og benyttelsen af den.

Vi har derfor forholdt os kritisk i bearbejdningen af værkerne, da vi gennemgik deres indhold. Eventuelle vigtigheder kan være udegået eller misfortolket i oversættelse

En anden udfordring, som vi har været opmærksomme på at undgå, er utilstrækkelige litteratursøgning. Vi har udarbejdet en grundig og nuanceret litteratursøgningsproces for at undgå værkerne med samme synspunkt af vores problem. Denne fejlkilde har vi undgået for at fremføre værkerne med forskellige syn og tilgange til beslutningsprocessen. Dette er gjort for at stille de bedste forudsætninger for vores opstilling af analyse og diskussion og hermed styrke svaret på vores problemstilling.

I forlængelse af vores kritiske metode refleksion skal vi yderligere overveje de implicite antagelser og potentielle bias, der kan være indlejret i vores forskning. En væsentlig overvejelse i vores projekt er den måde, hvorpå vi har valgt at fortolke og integrere teorier og kilder, og hvordan dette har formet vores forståelse af beslutningsprocessen omkring brugen af atomvåben mod Japan.

Vores analyse baseret på *Castells'* teori og de valgte historiografiske tekster reflekterer vores bestræbelse på at opnå en balanceret fremstilling af begivenhederne. Dog må vi anerkende, at hver teori og kilde kommer med sin egen forudindtagethed og kontekstuelle begrænsninger. Dette påvirker uundgåeligt den måde, hvorpå vi fortolker data og udleder konklusioner.

Desuden påvirker den oversættelse, vi har benyttet af *Castells'* teori, vores fortolkning af hans begreber. Oversættelsens nøjagtighed og dens evne til at formidle de oprindelige ideer og nuancer er afgørende for vores anvendelse af teorien i analysen. Denne usikkerhed i oversættelsen bør derfor medtages som en potentielt begrænsende faktor i vores forskning.

Endelig er vores valg af litteratur og kilder, selvom det er gjort omhyggeligt, også et område for kritisk refleksion. Selvom vi har stræbt efter at inkludere et bredt spektrum af synspunkter, kan der være vigtige perspektiver og kilder, som vi ikke har inkluderet. Dette kunne have beriget vores forståelse og givet en mere fuldstændig fremstilling af emnet.

Samlet set illustrerer disse overvejelser vigtigheden af kontinuerlig selvrefleksion og kritisk tænkning i hele forskningsprocessen. Det er afgørende for vores projekt at forblive åbne over for alternative fortolkninger og perspektiver for at sikre, at vores konklusioner er så robuste og valide som muligt.

Begrænsninger

I vores projekt bruger vi bestemte teoretiske retninger og er derfor begrænset ud fra hvad de har til hensigt at opklare. Havde vi f.eks. brugt en anden teoretisk ramme, ville vi have forstået konteksten anderledes. Vi er opmærksomme på, at denne klassifikation kan begrænse vores opfattelse af den samlede kontekst. For at undgå denne begrænsning, har vi først læst værkerne med formålet at finde analysepointer vedrørende forfatterens fremstilling af beslutningsprocessen, uden at skrive noget om deres teoretiske skole. Efter at have læst og formuleret det i analysen, læste vi værkerne igen med formålet om at forstå deres skolers indflydelse på teksten og derigennem lave analysepointer til dets betydning. Denne trinvis tilgang er vores forsøg på at undgå at farve vores analyse af værket grundet deres teoretiske skole.

Vi er begrænset ud fra de kilder vi tager udgangspunkt i til vores analyse, da de ikke kan vise den hele kontekst. Dette arbejder vi udenom, ved at vi holder værkerne imod hinanden, og kun analyserer, hvad fremstillingen er, og ikke konkluderer noget som en general sandhed, ud fra teksten. Derfor kan vi ikke konkludere på en generaliserende basis.

Projektafgrænsning

Vi har valgt at afgrænse opgaven til at tage udgangspunkt i det Amerikanske synspunkt, da vores mål med opgaven er at undersøge fremstillingen om, hvordan Amerikanerne kom frem til beslutningen om brugen af atomvåben. Vi afgrænser projektet til topaktørerne i beslutningsprocessen, da det er dem som i vores mening fremstilles som værende de mest indflydelsesrige i beslutningsprocessen, og forsøger derigennem ikke at skitsere beslutningsprocessen i sin helhed. Vi er nødt til at begrænse antallet af aktører i analysedelen, fordi vi ønsker at kigge på hvordan historikerne fremstiller aktørerne i forhold til hinanden, og hvis vi inkluderede alle aktører nævnt, ville opgaven blive uspecifik og uafklarende.

Dimensions Forklaring

Vi bruger Kultur og Historie, da vi kigger på historiske værker og begivenheder, samt historikers brug af faget til at fremstille en beslutningsproces. Vi antager også at Historie er en vigtig del af et menneskes verdensopfattelse og derigennem selvopfattelse. Dermed benytter vi os af Kultur, da vi mener, at historie har en effekt på kulturen.

Vi bruger Videnskabsteori og filosofi, eftersom at vi tager stilling til forfatterens teoretiske og filosofiske rammer, og bruger det til at danne vores forståelse af hvordan deres viden er blevet skabt, samt til hvilket formål. Vores forståelse bruger vi også til at fremhæve og diskutere forskelle mellem dem.

Teoretiske ramme

For forstå og belyse vores problemstilling har vi valgt at tage udgangspunkt i følgende teoretiske rammer:

Netværksteori og Magt

I følgende afsnit introducerer og redegør vi for Manuel Castells' teori om Netværk og Magt (2013), som vi anvender til at belyse Hovedaktørerne i, og deres grunde bag/indflydelse til, beslutningen om at bruge atombomben.

Castells er en spansk sociolog, kendt for sine studier af informationssamfund, kommunikation og globalisering. I *Castells'* teori om Netværk og magt, beskriver han, hvordan mennesker og deres sociale organisationer bør forstås som netværker, og derigennem kan det undersøges, hvilke underliggende principper det er, som udgør de netværk. Teorien uddyber også de mekanismer, hvormed individer kan influere på andre netværker/individer, gennem strategier og magt der relaterer til deres position i deres netværker (Castells, 2013: 167).

Castells definerer fire magtformer i netværker. Første magtform der fremgår i Castells værk er **netværksafgrænsende magt:**

Netværks Afgrænsende magt er magten til at afgrænse hvem der har adgang til netværket og dets goder. Den opererer ved *inklusion/eksklusion*, gennem netværksstrategien, 'gatekeeping'. Gatekeeping er hvor man indsamler ressourcer og afgrænser adgangen til dem. Derigennem gøres det værre at ekskluderes fra netværket og bedre at inkluderes i netværket. Omkostningen af eksklusion stiger, ifølge *Castells*, hurtigere end fordelene ved inklusion (Castells, 2013: 167,176).

Denne magt besiddes af aktører og netværk, som er i stand til at gatekeepe det, som andre individer og netværker søger (Castells, 2013: 176). *Castell* Uddyber derefter om det der ifølge ham er den anden magtform i netværker: **Netværks indlejret magt**

For at kommunikere/koordinere med hinanden kræves der en fælles forståelse og definitionen af det vi snakker om, samt en enighed om hvordan vi kommunikerer det med hinanden. Det behov for en fælles forståelse leder til udviklingen af en standard for koordinerings- og kommunikationsprotokoller, som skal følges for at netværket kan eksistere som en kommunikativ struktur. Netværks Indlejret magt, er den magt der ligger i de standarder som netværker anvender på sine komponenter, og fungerer ikke gennem eksklusion, men inklusion, da den sætter reglerne for inklusion til netværket.

Det følger herfra at netværksindlejret magt stiger i takt med at flere bruger netværkets standarder, da andre netværker må følge de standarder hvis de vil koordinere/kommunikere med dele af det dominerende netværk. En dominerende standard leder derfor til en elimination af andre tilgange og derigennem kan netværksindlejret magt bruges til at monopolisere måderne for hvordan kommunikation og koordinering kan ske, med formålet af at opnå netværkets ønsker og ideer (Castells, 2013: 168)

Den Tredje magtform i netværker navngiver *Castell*: **Netværksforbunden magt:**

Netværksforbunden magt er magten, en aktør i et netværk besidder over en anden aktør i det netværk, altså foregår den indbyrdes i netværket. Omstændighederne bag denne magtform er forskellige for

hvert netværk, men eksemplificeres i hierarkiske strukturer der ofte skabes i form af f.eks. chefer, ledere og kejsere. (Castells, 2013: 168, 176-177)

Fjerde og allersidste magtform i teorien er **Netværksskabende magt**:

Netværksskabende magt består af to basale mekanismer, først magten til at konstituere og reprogrammere/programmere nye netværksstrukturer, og så magten til at kunne forbinde og oprette samarbejde med andre netværk. Begge er mekanismer gjort ud fra aktørens interesser og værdier. (Castells, 2013: 168-170, 177).

Castells anser netværksskabende magt som den altoverskyggende magtform og opdeler de aktører, der påtager sig magtpositionen til de to mekanismer, henholdsvis: Programmører og Sammenkoblerer.

Første magtposition der indtages af dem som udfører den første mekanisme af netværksskabende magt er **Programmører**. De konstituerer og programmerer/reprogrammerer netværker i relation til de mål, som er tilknyttet aktøren/netværket. For programmører er det vigtigt at kunne styre kommunikationsprocesser i netværker, da de lægger grundlaget for koordinering og meningsdannelse (Castells, 2013: 170-171, 177).

Første magtposition der indtages af dem som udføre den første mekanisme af netværksskabende magt er: **Sammenkoblere** er dem som har kontrol over forbindingspunkterne mellem netværk, og kan derigennem forbinde og garantere samarbejde mellem forskellige netværk ved at dele fælles mål og kombinere ressourcer, mens man afværger konkurrencen fra andre netværk gennem strategisk samarbejde (Castells, 2013: 170). Sammenkoblerer er essentielle indenfor den politiske verden, mener *Castells*, og definerer deres evne til at forbinde netværker som sammenkoblingsmagten (Castells, 2013: 180, 183).

Castells definerer programmører som underordnede til magthaverne, og kalder magthaverne for metaprogrammører. Metaprogrammører skal ses som et netværk i sig selv (Castells, 2013: 177). Et eksempel er ifølge *Castells*, på en metaprogrammører ville være en politiker (Castells, 2013: 179).

Programmører og Sammenkobler, meta eller ej, skal ikke opfattes som individer, men netværk i sig selv, da deres handlinger styres ud fra input fra dem omkring dem, samt de standarder de bruger til at kommunikerer deres intentioner, mål og standarder som er skabt af sociale organisationer og aktører som de møder (Castells, 2013: 171, 183).

“Hvor der er magt, er der imidlertid også modmagt.” (Castells, 2013: 167). Modmagt defineres som forsøg på at opnå interesserne og værdierne, af dem der befinder sig i underordnede positioner i en given social organisation. Modmagt opererer gennem netværksskabende magt, med formålet om at programmere eksisterende eller lave nye netværker der egner sig til dem der placeres som underordnede i de eksisterende netværk. Modmagt udøves via kommunikationsstrategier, mobilisering og handling indenfor både det globale og lokale netværksrum. Modmagt er dermed ikke kun en reaktion på magt, det er også en proces, hvorved sociale forandringer kan ske (Castells, 2013: (166, 172-173, 179) .

Castells definerer magt som konstrueret omkring netværker, og at de netværker “udøver deres magt ved at påvirke den menneskelige psyke hovedsageligt (men ikke kun) gennem multimediale massekommunikationsnetværk.” (Castells, 2013: 182-183). Kommunikationsnetværk er dermed en afgørende magtskabende kraft i verden. Netværkerne i samfundet er forbundet, men ikke ens, og

indgår i partnerskabs- og konkurrencestrategier skiftevis med forskellige netværk, når det passer netværkets interesser.

Klarheden af *Castells*'s definerings af magtens og netværkernes ontologi, er værd at udforske, eftersom at det ikke fremgår entydigt og tydeligt hvorvidt magt både er noget, som eksisterer autonomt, altså uafhængigt af aktørerne, men også som en kraft der kan udøves i handling og skabes i stillinger aktører indehaver. (Castell, 2013: 166, 168, 178).

Det magt netværk der konstrueres omkring staten og det politiske system, er afgørende for den generelle netværksdannelse omkring magten, da de andre netværker der eksisterer i samfundet, afhænger af statens stabilitet og love, til dannelsen og vedligeholdelse af deres netværk. Staten kan også agere som en netværksafgrænsende magt, da det siger hvad sociale organisationer må og ikke må, og kan straffe dem lovligt ud fra de regler de laver (Castells, 2013: 183).

Castells' teori om netværk og magt, kan give en ramme hvori mennesker, sociale organisationer og deres handlinger kan analyseres, og begrundes, ud fra et nuanceret syn, som prøver at finde de forskellige kilder af magten, og magtens former.

Historie afsnit

Vi opererer i vores opgave ud fra en teoretisk ramme af Historie, som fag og begreb med udgangspunkt i Jensens "Gads Historieleksikon" (2009).

Her vil redegøre for de begreber og forståelser vi arbejder ud fra:

Historisk forståelse har med henblik på at give en forståelse af de valgte aktørers planer og handlingsmåder ud fra den kultur og tidsalder aktøren befinder sig i, og dermed fortolke beslutninger på baggrund af det (Jensen, 2009: 249). Historiografi udforsker *historieskrivningen* med henblik på faghistoriens fremstillinger på forskellige tidspunkter gennem historien, denne metode fremmer også historiens *historicitet* (Jensen, 2009: 247). Historicitet beskriver at historien er bestemt af menneskets egen kulturopfattelse, mennesket er dermed påvirket af dets historiske standpunkt, hvis man beskæftiger sig med fortidige personer, værker eller begivenheder (Jensen, 2009: 238). Historisering bliver brugt til at opføre en naturlig forestilling af en handlemåde eller frembringelse, til en historisk opfattelse (Jensen, 2009: 247). Erindringsfællesskab betegner en gruppe med en fælles kulturforståelse, der baserer sig på den erfaringsbase og historiske opfattelse, som former en samlet historisk forståelse (Jensen, 2009: 249). Historisk filosofi betegner den skiftende opfattelse af historien gennem tiden (Jensen, 2009: 242).

Analyse

I dette afsnit fremkommer en analyse af beslutningsprocessen om at bruge atomvåben. Til det formål har vi udvalgt tre værker til at belyse forskellige fremstillinger. Derudover vil de forskellige forfatters videnskabsteoretiske og filosofiske retninger hjælpe med at give et mere nuanceret syn på beslutningsprocessen.

Analysedel 1: Marshall, Truman and the decision to drop the Bomb

Til denne analysedel bruger vi et uddrag af værket "Marshall, Truman and the decision to drop the Bomb" (1991-1992) skrevet af Barton J. Bernstein. *Bernstein* er tidligere soldat og nu en anerkendt professor og forsker indenfor historie og international politik ved Stanford University. *Bernstein* har skrevet flere bøger om emner vedrørende atombomben som for eksempel *Understanding the Atomic Bomb and the Japanese Surrender: Missed Opportunities, Little-Known Near Disasters, and Modern Memory* (1995). værket er et forsvar af *Bernstein*, hvor hans fremstilling af beslutningsprocessen tydeliggøres.

Bernstein fremstiller Truman som den centrale beslutningstager, og at hans håndplukkede rådgiver, Byrnes og Stimson, spillede en vigtig rolle. Deres roller i hierarkiet ifølge *Bernstein* vises gennem følgende citater: "*Marshall's uneasiness about using the bombs on non-combatants was largely disregarded.*" (Bernstein, 1991-1992: 219). *Bernstein* mener, at bekymringen om antallet af civile døde ikke anses som en stor nok faktor til at Truman ville tage det til overvejelse, eftersom atomvåben blev anvendt. Marshall befinder sig dermed lavest i hierarkiet af de fornævnte aktører. Dette tydeliggøres yderligere i værket ved: *My article never claimed, nor meant to imply, that Marshall was the equal of the top two advisers (Byrnes and Stimson) on A-bomb issues* (Bernstein, 1991-1992: 219). *Bernstein* understreger at fremstillingen af Truman som værende øverst i hierarkiet, cementeres yderligere i teksten ved:

"Proclamation did not also include (as Stimson, McCloy, and Grew desired) an explicit guarantee for continuation of the emperor. That guarantee was removed by Byrnes, with Truman's approval." (Bernstein, 1991-1992: 217).

Da det vises, at hvis Stimson og Byrnes ikke er afklaret omkring vejen frem, afhænger resultatet af, hvem Truman enes med.

Citaterne viser en fremstilling af Truman som værende den, der har det sidste ord, men at hans rådgivere Byrnes og Stimson blev inkluderet i hans beslutning og havde derfor stor indflydelse. Marshall derimod befinder sig under alle tre, men stadig med indflydelse på beslutningsprocessen. Selve beslutningen om at bruge bomben er ifølge *Bernstein* drevet af mere end blot behovet for at afslutte krigen med Japan. *Bernstein* fremstiller det i teksten ved:

"Truman, Byrnes, and Stimson anticipated a "bonus": intimidating the Soviets (mostly to make them more tractable in Eastern Europe) and gaining other advantages over the Soviets." (Bernstein, 1991-1992: 220).

Ønsket om at opnå strategisk fordel i forhold til Sovjetunionen er ifølge denne fremstilling en vigtig faktor for beslutningen om at bruge bomben. Truman, Byrnes og Stimson, ønskede at bomben intimiderede Sovjetunionen og derigennem, gav dem en geopolitisk fordel i deres forhandlinger om Østeuropa.

Selvom Truman og hans rådgivere var vigtige i forhold til beslutningsprocessen, blev det ifølge *Bernstein* altid antaget, at atombomben ville blive brugt, og alternative strategier blev ikke anvendt på grund af bevidstheden om risiciene.

"They were dropped primarily because, from virtually the beginning of the secret project under Franklin D. Roosevelt, there was an assumption that the weapon would be used and that it was a

legitimate weapon. Within that framework, Germany was the initial target. But by late 1944, Germany was expected to surrender before the bomb would be ready and therefore the target easily shifted to Japan“ (Bernstein, 1991-1992: 220).

Ydermere indikerer *Bernstein*, at alternativer til brugen af atombomber ikke spillede en central rolle i beslutningsprocessen.

“At no time did top-level American leaders seek to avoid the use of the A-bomb. They never searched for alternatives, and the so-called alternatives generally looked too risky; therefore, the alternatives were not pursued” (Bernstein, 1991-1992: 220).

Bernstein fremstiller altså her beslutningsprocessen sådan at den amerikanske regering havde besluttet at bruge atomvåben under Roosevelt og at det ikke var Truman, Byrnes og Stimson som besluttede om den skulle bruges, men kun hvor og hvornår. Den tidligere regerings idé blev derved videregivet til Truman. Den tidligere amerikanske regering, under Roosevelt, havde forestillet sig at bruge bomben mod Tyskland. Under Trumans præsidentembede overgav Tyskland sig, og atombomben var endnu ikke færdigbygget. Truman og hans vejledere måtte derfor tage beslutningen om et nyt mål, som blev Japan.

Bernsteins fremstilling af beslutningsprocessen, som vi har udledt i forrige afsnit, analyserer vi nu gennem den teoretiske ramme af Netværksteori og magt. I *Bernsteins* fremstilling af beslutningsprocessen, ses den amerikanske stat som et netværk med altoverskyggende indlejret magt. Netværket er blevet programmeret gennem den tidligere administration og præsident, og nu er statens mål så indlejret, at selv Truman, præsidenten af USA, må indrette sig dens mål. Dette ses ved at beslutningsprocessen fremstilles som værende ude af Trumans hænder, da den tidligere regerings ønske og ide om at atombomben skulle bruges, overgår Trumans indflydelse ifølge denne fremstilling (Bernstein, 1991-1992: 217).

Dette skal dog ikke forstås som at *Bernstein* ikke ser Truman som en magthaver. Truman vises i værket som havende en stor grad af netværksforbunden magt. Hans stilling som præsident gør at Byrnes og Stimson ikke kan agere uden hans godkendelse. Som set ved citatet brugt tidligere: “Proclamation did not also include (as Stimson, ... desired) an explicit guarantee for continuation of the emperor. That guarantee was removed by Byrnes, with Truman's approval” (Bernstein, 1991-1992: 217). Stimson og Byrnes fremstilles altså som under Truman, men som besiddende netværksskabende magt, siden de agerer som programmører og sammenkoblere. Vi ser dem som programmører, eftersom de kan lave og lede komiteer, og derigennem ændre hvordan kommunikation og koordinering i statens netværk fungerer, og Sammenkoblere siden de fungerer som diplomater der rejser med Truman til Potsdam og arrangerer samarbejde med andre netværk (Bernstein, 1991-1992: 216-217).

I værket bliver Marshall fremstillet som værende under Truman og hans sekretærer ved citatet set tidligere: “Marshall's uneasiness about using the bombs on non-combatants was largely disregarded.” (Bernstein, 1991- 1992: 219). Her ses Marshalls bekymring om, hvor mange civile ville dø ikke blev set som en vigtig faktor for Truman. Marshall er hverken programmør eller sammenkobler, men han programmerer i Trumans eget netværk.

“But he did give valued advice on important military matters the impact of Soviet entry, the necessity of the invasion, and the possibility of surrender that helped shape the views of Truman and others about so-called alternative ways of ending the war” (Bernstein, 1991-1992: 219).

Truman kan gennem fremstillingen af Stimson og Byrnes ses som en metaprogrammør, der besidder en stor del netværksskabende magt, da Stimson og Byrnes agerer som programmører og

sammenkoblerer, men at de er underordnet Truman som magthaver. Her sker der også et skel mellem teoriens opfattelse af Truman i denne kontekst, og *Bernsteins*, da Netværksteori vil se Truman som værende et netværk i sig selv, og hans vejledere som programmører i det netværk, med indflydelse på hans mål som netværk. *Bernstein* ser derimod Truman som ene aktør, der kan lytte til andre, men ikke er afhængig af dem, eller som en del af en konstruktion.

Ved at kigge på *Bernsteins* fremstilling af beslutningsprocessen, kan vi udlede en netværksstruktur omkring den amerikanske stat, hvori Truman er den aktør med mest magt, men stadig er underordnet den indlejrede magt af netværket der udgør regeringen. Statens programmerede mål om at bomben er skabt til brug, er den afgørende faktor for beslutningen om at bruge den. Truman og hans tætteste vejledere programmerer målet til at omhandle en ønsket forbedring af USA's geopolitiske og politiske stilling i forhold til Sovjetunionen. Netværket, der opgør Truman, er dermed underlagt staten, men stadig magtfuld i den globale kontekst.

Selve beslutningen om at bruge bomben er ifølge *Bernstein* drevet af mere end blot behovet for at afslutte krigen med Japan. *Bernstein* fremstiller det i værket ved:

“Truman, Byrnes, and Stimson anticipated a "bonus": intimidating the Soviets (mostly to make them more tractable in Eastern Europe) and gaining other advantages over the Soviets.” (*Bernstein*, 1991-1992: 220).

Truman, Byrnes og Stimson, ønskede at bomben intimiderede Sovjetunionen og derigennem, gav dem en geopolitisk fordel i deres forhandlinger om Østeuropa. Derigennem udledes det, at det amerikanske stats netværks ønske om at opnå denne strategisk fordel i forhold til Sovjetunionen, er ifølge denne fremstilling et centralt mål af netværket bag beslutningen om at bruge bomben.

Analysedel 2: Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb

I dette afsnit af analysen vil vi analysere værket: “*The Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb*” af Michael Kort, med fokus på kapitel 4 “*The Decision to Drop the Bomb*”. Michael Kort er en Historiker, forfatter og universitetsprofessor på Boston College. *Kort* har skrevet en række bøger om Sovjetunionens historie, men skriver denne tekst, med formålet om at kunne bruges som en guide til historikere. En guide hvori han fremstiller sit bud på hvordan beslutningsprocessen bag anvendelsen af atomvåben skete.

Værket er skrevet ud fra et centrist udgangspunkt, og forsøger at forholde sig relativt objektivt om begivenhederne og beslutningsprocesserne. Dog forekommer det naturligvis subjektivt, da forfatteren selv vælger hvilke pointer han vil fremhæve, og har eget formål med det.

Kort fremstiller i værket to primære mål i beslutningsprocessen for at bruge atomvåben mod Japan:

“The decision to drop the atomic bomb on Japan, unquestionably one of the most momentous made by Americans during World War II ... the assumption being that the atomic bomb would be employed when ready if it was necessary to win or end the war” (*Kort*, 2007: 46).

I citatet fremstilles beslutningen om at bruge bomben som noget drevet af et ønske om at slutte og vinde krigen.

Kort definerer det at vinde krigen, som at Japan går med til en ubetinget overgivelse og fremhæver effekten af USA's ønske om at vinde krigen, på beslutningen om at bruge atomvåben mod Japan.

“the United States and its allies were committed to a policy of unconditional surrender. It was based on the conviction that both Nazism and Japanese militarism had to be uprooted in order to provide for a permanent postwar peace. That meant that Germany and Japan would have to be totally defeated so that the Allies could occupy both countries and implement in each a thorough program of reform” (Kort, 2007: 47-48).

Det kan heraf udledes at målet om at reformere Japans militarisme, ikke kan opnås ved blot at slutte krigen, USA fremstilles dermed af *Kort* som at hovedsageligt prioritere det at besejre Japan totalt i beslutningsprocessen om atombomberne.

Kort belyser hvor denne tankegang om behovet for en ubetinget overgivelse stammer fra i sin tekst, ved at fremhæve et citat fra Raymond G. O'Connor, som er statslig analytiker under anden verdenskrig:

“We are fighting this war because we did not have unconditional surrender at the end of the last one” (Kort, 2007: 48).

Ifølge citatet kunne anden verdenskrig have været forhindret, hvis man havde haft en ubetinget overgivelse i den første. Dette underbygger forståelsen af vigtigheden i at skaffe en ubetinget overgivelse nu mod Japan, da citatet implicit siger, at man vil kunne undgå fremtidige krige, ved at opnå en ubetinget overgivelse.

Kort skriver i værket hans fremstilling af aktørernes syn på atombomben:

“Second, the bomb was never viewed as certain to bring about an immediate Japanese surrender by itself. Rather, it became part of the mix to increase pressure on the Japanese government to the breaking point” (Kort, 2007: 48).

I denne fremstilling gælder det altså at beslutningen om at bruge atombomben blot er et af flere redskaber for at skubbe Japan i fordærv og derigennem opnå det ønskede resultat om at vinde krigen gennem en ubetinget overgivelse aftale.

Dette bliver problematiseret efter slagene ved Iwo Jima og Okinawa, som endte med et alvorligt antal dødsfald fra begge parter. Dette slag fremprovokerede en stigende bekymring og chok fra den amerikanske hjemmefront, som hermed skabte en usikkerhed og ambivalens over udførelsen af en fremtidig invasion af Japan.

Ud fra *Korts* tekst var undgåelsen af tab af amerikanske liv et af Trumans prioriteter, som eksemplificeret ved Trumans bekymring:

“Truman was concerned above all else with American casualties and intended to decide future policy ‘with the purpose of economizing to the maximum extent possible in the loss of American lives.’ ” (Kort, 2007: 53).

Det kan dermed udledes fra teksten, at antallet af menneskeomkostninger ved en beslutning, vejer tungt for Trumans beslutningsproces

Denne fremstilling af Trumans prioriteter bruger *Kort* til at påstå at omstændighederne omkring de to blodige slag havde en effekt på hans beslutning om atomvåben.

“He [Truman] had to make his decision in the wake of dreadful casualty totals in the battles of Iwo Jima and Okinawa, falling morale in the military as soldiers contemplated what awaited them when they invaded Japan’s home islands, and pressure on the home front to end the war as quickly as possible without further massive losses” (Kort, 2007: 49).

Det kan dermed fortolkes fra citaterne ovenover at *Kort* forsøger at iscenesætte beslutningen om at bruge bomben, som påvirket af udfaldet af de blodige slag der skete op til. Beslutningen om at bruge bomben fremstilles også indirekte som at være Trumans ansvar ved citatstykket: "He [Truman] had to make his decision" (*Kort*, 2007: 49).

Efter de to blodige slag, skulle Truman godkende de næste militære operationer i Japan. En af de operationer, værende Olympic, som skulle være et slag ved den japanske ø Kyushu d. 1. november 1945. Olympic ville være den første fase af en større invasion af Japan og estimerede et antal på 766.700 amerikanske tropper, som skulle indgå i Olympic ifølge General Marshall.

Kort bruger operation Olympic i værket til at vise Trumans prioriteter i beslutningsprocessen, ved at uddybe om Olympic og derigennem fremstilles det stigende dødstal som værende sekundært til det at vinde krigen, som ses ved:

"In any event, Truman approved Olympic, although the casualty issue clearly still

concerned him" (*Kort*, 2007: 54).

Det kan fra citatet udledes, at værkets fremstilling af problematikken om et højt dødstal, dog vigtig for Truman, ikke overgår prioriteten om at vinde krigen. Dette kan konkluderes, siden Truman vælger at godkende invasionsplanen på trods af militærets estimater på høje omkostninger.

Det kan derfra konkluderes, at beslutningen om at bruge bomben også blev gjort mere attraktiv, gennem ønsket om at mindske tab for amerikanerne. Brugen af atombomben skal derfor forstås gennem denne tekst, som den løsning der bedst opfyldte det primære ønske om at vinde krigen, samt så vidt som muligt at undgå tab af flere amerikanske liv.

Som tidligere konkluderes i denne analysedel, anses Truman ifølge *Kort*, som værende centralaktøren bag beslutningsprocessen om atombomben, dette understreges af *Kort* ved:

"Downfall involved what Truman called his 'hardest decision to date,' one that would require "all the facts" ... Of course, one vital fact was unavailable: whether the United States would have atomic bombs to use against Japan" (*Kort*, 2007: 53).

For at komme frem til den beslutning, der bedst muligt opfylder Trumans primære ønske om at vinde krigen, og samtidig undgå flest mulige mennesketab blandt Amerikanere, foreslår Secretary of War Stimson, at Truman opretter en komite, som fungerer som et beslutningstagende organ, som ses i teksten ved:

"On Stimson's recommendation, Truman approved the formation of what the secretary of war called a 'select committee of particular qualifications' to make recommendations for both wartime and postwar atomic policy. Called the Interim Committee, it included Stimson as chairman and Byrnes among its eight members ... It was the Interim Committee, in meetings on May 31 and June 1, 1945, that undertook the next significant discussions about the atomic bomb" (*Kort*, 2007: 49-50).

Komiteen er altså ifølge *Kort* en vigtig del af beslutningsprocessen. Derfor er det vigtigt at undersøge de aktører der opgør denne komite og deres roller i beslutningen.

'Secretary of State' Byrnes er ifølge værket højt rangeret i magtnetværket om beslutningsprocessen. Dette vises ved *Korts* beskrivelse af et Interim Committee møde:

"Oppenheimer opined that 'we might open up this subject with them in a tentative fashion and in the most general terms' and Marshall suggested two Soviet scientists be invited to witness the first atomic test, ideas immediately rejected by Byrnes" (*Kort*, 2007: 50).

Byrnes vises i værket som værende i en position med mere magt over beslutningsprocessen omkring atombomben end Marshall. Byrnes' plads i magtstrukturen cementeres yderligere ved:

“The June 1 meeting again included Marshall and Groves, as well as four “invited industrialists,” whose expertise was sought mainly on a number of postwar issues. The “use of the bomb” was not discussed until the afternoon, after the departure of the industrialists and Stimson, with Byrnes in the chair” (Kort, 2007: 51).

I citatet her, ses Byrnes som værende den mest magtfulde af vejlederne omkring beslutningsprocessen om brugen af bomben, siden han er i en position til at diskutere brugen af bomben, som stedfortræder for Truman og han kan afvise Marshalls forslag om at inkludere russiske professorer.

Kort fremstiller i værket Stimson som værende tildeles ligestillet med Byrnes, eftersom de begge ses lede komiteen, dette ses ved følgende to citater:

1. “The “use of the bomb” was not discussed until the afternoon, after the departure of the industrialists and Stimson, with Byrnes in the chair. ... Byrnes then informed Truman of the committee’s conclusions” (Kort, 2007: 51).

Her vises, at Byrnes, i Stimsons fravær, kan påtage sig lederrollen og videregive komiteens konklusioner til Truman.

2. “Stimson told Truman that the Interim Committee had concluded ‘there should be no revelation to Russia or any one else of our work on S-1 until the first bomb had been successfully laid on Japan.’ ” (Kort, 2007: 52).

I citatet kan det ses, at Stimson har en vis magt inden for beslutningsprocessen, siden han kan lede en komite, der har indflydelse på beslutningen.

Kort uddyber om Byrnes position i værket ved:

“Newly appointed Secretary of State James Byrnes, whose opinion at the time probably carried more weight with Truman than that of any other civilian advisor” (Kort, 2007:95).

Kort er her ikke selv sikker nok til at konkludere Byrnes’ position til Truman, og skriver derfor at han ‘probably’ betød mere i forhold til Truman.

Det fremgår altså ikke tydeligt i *Korts* fremstilling, om Byrnes er ligestillet eller over Stimson, siden de begge kan fylde samme roller.

Det fremgår dog meget tydeligt i *Korts* fremstilling, hvor general Marshall befinder sig magtmæssigt i beslutningsprocessen. I et citat tidligere brugt i analysen, omtales Marshall og hans magtposition eksemplificeres deri:

“The June 1 meeting again included Marshall and Groves, as well as four “invited industrialists,” whose expertise was sought mainly on a number of postwar issues. The “use of the bomb” was not discussed until the afternoon, after the departure of the industrialists and Stimson, with Byrnes in the chair.” (Kort, 2007: 51).

Marshall fremgår ikke som værende magthavende, eller have en betydningsrig indflydelse på beslutningsprocessen, men han fremstilles mere som en vejleder og en der handler ud fra de beslutninger de magthavende aktører tager.

Ud fra vores analyse af *Korts* fremstilling af beslutningsprocessen og dens aktører, sætter vi det ind i konteksten af vores teoretiske ramme af Netværksteori og Magt.

Hvis vi skal forstå *Korts* fremstilling igennem netværksteori, kan vi tage udgangspunkt i begreberne som er forbundet med teorien, og anvende dem om rollerne i netværket omkring beslutningsprocessen, og mere specifikt i komiteen. I *Korts* fortælling anses Truman ikke som en del

af det netværk interim komiteens udgør, og fungerer rettere som en uafhængig enhed, der tager beslutninger på sine egne intentioner og mål, samt netværkets konklusioner. Da han fungerer som sin egen enhed, opfattes Truman ifølge *Kort* som en selvstændig aktør i stedet for et netværk i sig selv. Trumans ansvar orienterer sig om diplomatiske dilemmaer og indenlandske bekymringer samt hovedansvaret for beslutningen omkring brugen af atomvåben. Det ansvar deles imellem Truman og interim komiteen.

Ud fra teoriens ramme vil Truman, modsat *Korts* fremstilling, indgå i komiteens netværk, da han fungerer som komiteens højeste magt, eftersom han er den som skal godkende og bekræfte komiteens beslutninger, og i sidste ende er den udøvende magt i beslutningsprocessen. Siden Truman kan konstituere netværk som komiteen og programmere dets formål, vil han ifølge netværksteorien defineres som en metaprogrammør. I og med at Truman er placeret over de andre i den magtstruktur, vi har fastlagt i analysen, er der altså tale om netværksforbundet magt, som udledes fra den indlejrede magt, som hans stilling indebærer.

Byrnes' benægtelse af Marshalls efterspørgsel om inkluderingen af Sovjetiske videnskabsmænd, er et eksempel på den netværks afgrænsende magt eftersom Sovjetunion derigennem udelukkes fra netværkets informationsressourcer (Kort, 2007: 50). Denne afgrænsning sker gennem strategien 'gatekeeping'. Strategien er anvendt for at sikre at fortrolige informationer forbliver inden for komiteens netværk og dermed ekskluderes andre netværker fra ressourcerne som komiteens netværk besidder. Altså forhindres andre netværk i at kunne konkurrere, og prisen for at ekskluderes fra komiteens netværk stiger.

Korts fremstilling af Stimsons rolle i beslutningsprocessen passer til netværksteoriens programmør stilling. Dette udledes fra at han, med tilladelse fra Truman, stifter komiteen og programmerer en magtgruppe, der i fællesskab rådgiver Truman og konkluderer hvad der bedst muligt kan møde hans interesse for brugen af atombomben. Denne handling er ifølge teorien en netværksskabende magt, da Stimson konstituerer et nyt netværk, efter bekræftelse af Truman, og hans interesse for komiteens funktion. Dette er endnu et eksempel på, at Truman agerer som en metaprogrammør, da Stimson skal have Trumans bekræftelse før han kan konstituere interim komiteen, og at Stimson/interim komiteen skal indrette sig Trumans ønsker.

Byrnes fungerer, ifølge *Korts* fremstilling, i netværket som en højtstillet programmør, fordi han har magt i beslutningsprocessen og kan tage beslutninger i Interim Komiteen. Han kan programmere netværket, fordi han besidder magten til at styre kommunikationsprocesser i komiteen ved at lede møder og derigennem vælge dagsorden og hvem der får retten til at udtrykke sin mening. Ydermere kan man argumentere for at Byrnes fungerer som sammenkobler mellem komiteens netværk og Trumans, eftersom han er den fungerende talsmand under Truman, som fastlægger og formidler aftaler mellem de to netværker. Byrnes skal dog indrette sig Trumans ønsker, siden Truman holder magthavepositionen af en metaprogrammør for det netværk Byrnes indgår i.

En anden aktør i *Korts* version af beslutningsprocessens netværk er General Marshall, der ifølge *Kort* menes at være lavt stillet magtmæssigt i beslutningsprocessen. Igennem teorien anses hans rolle i fremstilling som en sammenkobler. Dette ses ved at han videregiver Truman og Komiteens beslutninger om bomben og invasionen, til hæren, som han er general for (Kort, 2007: 55-56), og derigennem forbinder de to netværk, men han besidder ikke magten til at programmerer netværkets mål og meninger, i *Korts* fremstilling.

I *Korts* fremstilling af beslutningsprocessen, er målet om at vinde krigen mod Japan ved at opnå en ubetinget overgivelse, det som prioriteres højest. Det vil igennem *Castells*' teori forstås som værende netværkets mål. Det mål er et resultat af det netværks mest magtfulde programmører, som i denne tekst er Truman, efterfulgt af Byrnes og Stimson.

Målet om en ubetinget overgivelse, begrundes i værket ved et ønske om derefter at kunne besætte Japan og derefter opbygge det med det formål at undgå fremtidig krig (Kort, 2007: 47-48). Den plan vil gennem netværksteori forstås som et klart eksempel på netværksskabende magt, hvori USA som netværk ønsker total magt over et andet netværk, og så reprogrammere dets netværksstruktur, standarder og mål, til at passe til dets eget mål.

Korts fremstilling af beslutningsprocessen og dens aktører, kan siges at delvis benytte sig af de underliggende antagelser og ideer bag *Castells*' netværksteori. Et punkt hvor fremstilling stiller sig ret teoretisk modsat netværksteori, er at *Castells* definerer metaprogrammører, og derigennem Truman, som et netværk i sig selv, der er opbygget af programmører og sammenkoblerer. *Korts* fremstilling stiller dog meget klart at han ser Truman som værende en aktør der eksisterer udenfor magtnetværket

Analysedel: Truman and the bomb

Til denne analysedel bruger vi værket "Truman and the bomb – the untold story" (2023) skrevet af Dennis M. Giangreco. I værketskriver *Giangreco* om hvordan andre historikere fremstiller Truman og beslutningsprocessen. *Giangreco* giver en kritik af historikernes værker, samt hans egen fremstilling af beslutningsprocessen bag atombomben. D. M. Giangreco var redaktør af et militært magasin for United States Army Combined arms center (USACAC) og har skrevet adskillige bøger som *United States Army: The Definitive Illustrated History* (2011) og *The Soldier from Independence: A Military Biography of Harry Truman* (2009) der omhandler krig og Truman.

Giangreco kommer i teksten ind på en fem vejs kommunikationsudveksling der består af dem der ifølge *Giangreco* er mest betydningsfulde for beslutningsprocessen:

"Nevertheless, the Hoover memorandum of May 30, 1945, and the subsequent memos between President Truman and his most senior civilian advisers—the Truman-Grew- Hull-Stimson-Vinson exchange" (Giangreco, 2023: 112).

Siden denne femvejs kommunikationsudveksling understreges af *Giangreco* som værende aktuel. Er *Giangreco*'s fremstilling af de fem aktører relevant at belyse det. Vi dykker så i følgende del ned i Truman, Stimson og Grews position i beslutningsprocessen, og undlader at snakke om Cordell Hull og Vinson. Eftersom *Giangreco* ikke omtaler Hull og Vinson som havende en stor indflydelse på beslutningsprocessen yderligere i hans tekst.

Truman fremstilles af *Giangreco* i sin tekst, som en af flere aktører der sammen styrede beslutningsprocessen. Deres roller i hierarkiet ifølge *Giangreco* undersøger vi igennem en række citater fra værket.

Giangreco fremstiller en beslutningsproces hvori magten over beslutningen distribueres ud på flere aktører, som vælger en fælles strategi for krigen, hvori beslutningen om brugen af atombomben indgår. *Giangreco*'s fremstilling af Trumans position i magtstrukturen, eksemplificeres ved:

"Throughout the meeting Truman also kept coming back to the third question he posed when calling them all together: "Exactly what [do we] we want the Russians to do?" (Giangreco, 2023: 102).

Giangreco understreger her, at Truman holder møder med forskellige grupper og rådgivere. Truman understreges også som ivrig efter at høre sine rådgiveres mening. Dette tydeliggøres yderligere i værket ved: "He desires to be informed exactly what we want the Russians to do." (*Giangreco*, 2023: 91). Det kan igennem citaterne udledes, at *Giangreco* ser Truman som del af en fælles beslutningsproces, da magten er spredt ud mellem flere aktører.

Nogle af de aktører, Truman mødtes med, kaldet Joint Chiefs of Staff, som bestod af højtstående militærmænd. *Giangreco* bruger i værket et citat fra Truman der viser at de har en indflydelse på hans mål:

"there were many reasons for my going to Potsdam, but the most urgent, to my mind, was to get from Stalin a personal reaffirmation of Russia's entry into the war against Japan, a matter which our military chiefs were most anxious to clinch" (*Giangreco*, 2023: 106).

I citatet *Giangreco* bruger af Truman, ses hans prioritet for Potsdam konferencen, som udledt af Joint Chiefs ønsker. Derigennem fremstiller *Giangreco* Truman som en repræsentant for beslutninger, der tages på baggrund af en beslutningsproces med et bredt aktørnetværk, som Truman deltager i.

En af de aktører som indgår i beslutningsnetværket, ifølge *Giangreco*, er Stimson. Stimson fremstår i teksten som meget ligestillet i forhold til Truman, med hensyn til indflydelse på beslutningsprocessen:

"Stimson shared more details of the plan with the president : "Steps are under way [to establish] a select committee of particular qualifications for recommending action to the executive and legislative branches of our government when secrecy is no longer in full effect. The committee would also recommend the actions to be taken by the War Department prior to that time in anticipation of the postwar problems." (*Giangreco*, 2023: 75-76).

Ifølge *Giangreco*'s citat fra Stimson, fremgår det at han kunne skabe og lede en komite, som har en rolle i beslutningsprocessen. Den rolle Stimson, og dem der opgør hans komite, har i beslutningsprocessen, eksemplificeres yderligere ved:

"A carefully considered atomic bomb target set of Hiroshima, Niigata, Kokura, and Nagasaki had been developed by Secretary Stimson's Interim Committee in conjunction with other agencies and would be approved by Stimson with Truman's concurrence" (*Giangreco*, 2023: 105).

Beslutningen om, hvor atombomberne skal anvendes, bliver udledt i samarbejde mellem Stimsons komite og andre regerings bureauer, med Stimson ansvarlig for alle parter. Vi kan derfra udlede at *Giangreco* fremstiller Stimson som magthavende, i og med han opretter og leder komiteer. På baggrund af de komiteer beslutter Stimson aktuelle ting om atombombens anvendelse. Derigennem udgør han en betydelig indflydelse på beslutningsprocessen i denne fremstilling.

Nær Stimson i magtstrukturen befinder Joseph Grew sig ifølge *Giangreco*'s fremstilling. i værket Illustreres det ved:

"Truman agreed and had his staff type up additional copies of memo 4 on June 9 and send them to all three men. Truman asked each for a written analysis of the memo and told Grew and Stimson that he wished to discuss their individual analyses personally after they submitted their papers. " (*Giangreco*, 2023: 90).

Truman sendte memoen til Hull, Stimson og Grew, men Truman ønskede Stimsons og Grews specifikke input, som viser at de er højtstillet indflydelse mæssigt, i og med deres mening prioriteres højere end andres. Samme dag Truman beder om deres analyse, sender Stimson Grew sin analyse, hvorefter Grew også samme dag sender sin egen analyse til Truman.

Truman får næste morgen hans sekretær Leahy til at sende en haste-meddelelse til flere, der viser at Stimsons og Grews input havde en mulig betydning for Trumans beslutningsproces, som ses ved:

“Leahy sent a memorandum stamped “urgent” to the other jcs [Joint Chiefs] members as well as to Stimson . . . The president wanted a meeting the following Monday afternoon, June 18, where he would be, in effect, “reopening the question of whether or not to proceed with plans and preparation with Olympic . . . a campaign that was certain to take a large price in American lives and treasure.” (Giangreco, 2023: 91).

Giangreco ligger op til, en implicit forståelse af, at Stimsons og Grews input har ledt Truman til, at revurdere beslutning aktørgruppen har taget om invasionsplanen mod Japan. Derfra kan det konkluderes at Stimson og Grew har en betydningsfuld magt i beslutningsprocessen vedrørende krigen mod Japan. Men hvilket årsagsgrundlag driver ifølge *Giangreco* de centrale aktører i deres beslutning om at bruge atombomben?

I den forrige del om Stimson og Grew fremkommer det at deres analyses konklusion om en højere end forventet omkostning af soldater, leder Truman til at bede aktørgruppen revurdere deres beslutninger (Giangreco, 2023: 91). *Giangreco* understreger yderligere at især Truman, men også resten af aktørgruppens, interesser var at redde amerikanske liv hvilket ses ved:

“Following the meetings with Marshall and Stimson, Truman flatly stated to commerce secretary and former vice president Henry Wallace on May 18 ‘that his one objective was to be sure to get the Russians into the Japanese war so as to save the lives of 100,000 American boys.’ ” (Giangreco, 2023: 83-84).

Vi kan konkludere ud fra citatet at intentionen var at redde amerikanske liv ved at få Sovjetunionen til at invadere Japan, dermed skulle Japanerne kæmpe krigen på flere fronter. Dette tydeliggøres i en række andre citater evt. “think of the kids who won’t be killed! That is the important thing” (Giangreco, 2023: 104). *Giangreco* understreger yderligere hans mening om, at Trumans centrale prioritering i beslutningsprocessen er at redde liv, samtlige gange i værket, flere eksempler kan findes ved siderne: 83-84, 94, 106, 114 og 115.

Giangreco påstår at flere amerikanske ledere også delte samme prioriteter i beslutningsprocessen. Dette kan ses ved citatet: “What drove all of this was American leaders’ desire of to lessen the terrible cost of the coming tragedy” (Giangreco, 2023: 109).

I konklusionen til "*Truman and the Bomb*" (2023), understreger *Giangreco* at det centrale mål bag beslutningsprocessen i hans mening var at redde amerikanske liv:

“What drove all of this was American leaders’ desire of to lessen the terrible cost of the coming tragedy on Japanese soil and the surrounding waters. Yet even today, with the explosion of documentation to the contrary, critics of the use of the atom bombs in Japan contend that the grotesquely high casualty estimates made for the planned invasion of Japan were a lie concocted after the fact in order to justify the use of atomic bombs. Instead, U.S. forced deployed the bombs for the exact reason Truman claimed: to prevent a far greater and prolonged bloodbath. “ (Giangreco, 2023: 109).

Væsentligt ved dette citat er, at *Giangreco* udelukkende skriver sin personlige mening om det, der er væsentligt for beslutningsprocessen. *Giangreco* fremstiller her, at omkostningerne er den primære drivkraft bag beslutningsprocessen ifølge ham og Truman.

Gennem vores konklusion af *Giangreco*s fremstillinger, kan vi nu sætte det ind i *Castells*' teoretiske ramme af: Netværks teori og Magt:

Giangrecos fokus på betydningen af krigens omkostninger for beslutningsprocessen, vil gennem netværksteorien forstås som målet af de aktører og netværk, som har magt over beslutningsprocessen. Fordi det centrale beslutningsgrundlag for netværket er krigens omkostninger, følger det derfor fra aktørerne, som har programmeret det grundlag, er øverst i magtstrukturen i netværket omkring beslutningsprocessen. De aktører der i teksten fremstilles som ansvarlige for den målsprogrammering er Truman, Stimson og Grew (Giangreco, 2023: 90). Vi bruger betegnelsen: T.S.G, for dette aktørnetværk.

For at opnå dette mål indgår netværket i et strategisk samarbejde med Sovjetunionen:

“The simple fact is that both the United States and the Soviet Union were in a race not against each other but to get the Red Army [Sovjetunionens hær] into combat with Imperial Japan.” (Giangreco, 2023: 109).

Samarbejdet gik ud på at de delte militære ressourcer. Dette samarbejde er et resultat af Truman og Stimson som argere som sammenkoblerer (Giangreco, 2023: 104), eftersom at de har forbundet USA's og Sovjetunionens netværk ved at enes om de fælles mål, at slutte krigen, vinde over Japan og få territorie. Truman og Stimson koordinere deres kombineret af ressourcer, som i dette tilfælde er militært relateret. Sammenkoblingsmagten af Truman and Stimson eksemplificeres ved at de kan vedligeholde samarbejdet mellem USA's og Sovjetunionens netværker.

Ifølge *Castells'* netværksteori, kan aktørnetværket vises som brugende netværksafgrænsende magt, da de gatekeeper deres netværks militære ressourcer ved at ekskludere England fra dem, på trods af forsøg fra Churchill til et samarbejde mod fælles mål. Det vises i Citatet her:

”Truman had also finally had enough from Churchill on the subject, and two days later he bluntly informed the prime minister, “I must not have any avoidable interference with the redeployment of American forces to the Pacific.” (Giangreco, 2023: 83-84).

Dette er et eksempel på netværker, der prøver at samarbejde, men eftersom USA sidder på ressourcerne, kan de derfor afgrænse England, og i forlængelse med Churchill, fra at opnå deres egne mål. Aktørnetværket Truman indgår i behøver af den grund ikke at indrette sig Churchills mål. Dette viser at T.S.G er i en overlegen magt position i forhold til Churchill.

Castells' teori benytter sig af begrebet metaprogrammør, til at beskrive en magthaver der kan programmere netværker af andre programmører, og definerer en metaprogrammør som et netværk i sig selv. I forhold til *Giangrecos* fremstilling af T.S.G fremgår det ikke at et enkelt individ agerer som metaprogrammør, men i stedet at de sammen påtager den rolle. Truman har altså ikke magten til at være metaprogrammør uden de ressourcer og netværker, som han får adgang til gennem T.S.G netværkets forbindelser og indlejret magt.

Måden *Giangreco* fremstiller aktørerne i beslutningsprocessen, udspringer af de samme underliggende antagelser og ideer som ligger bag *Castells'* netværksteori. I og med de begge anser beslutninger, som værende et produkt af magten, der skabes omkring sociale organisationer og menneskerne, der udgør de netværker. De tænker derfor i samme baner i forhold til beslutningsprocesser og magtfordelingen i dem.

Eneste konflikt punkt der opstår i vores analyse, mellem de to teorier, er at *Castells* anser en metaprogrammør, som værende et individ der udgør et netværk i sig selv. Hvorimod det i *Giangrecos* fremstilling må defineres som en gruppe der tilsammen tilnærmer sig magten ellers forbeholdt en metaprogrammør. Dette konflikt punkt udmunder ikke af en uenighed mellem *Giangreco* og *Castells* i forhold til deres grundantagelser, men af en forskel i deres forståelse af hvorvidt magten af en metaprogrammør kun opnås, hvis det er en enkelt magthaver i positionen, som *Castells* påstår.

Giangreco forstår en metaprogrammørers magt, som noget der kan opnås gennem, og deles mellem, en gruppe af netværksaktører.

Diskussion til analysen

Vores diskussion til analysen fremstiller de valgte aktørers relevans, dette giver et eksempel på forskellige tilgange af historikerne, hvor vores konklusioner af hvem der i hver analysedel besidder magten tildelt en metaprogrammør. I *Korts* "Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb" tekst (2007) fortolkes netværkets metaprogrammør til at være Truman, hvilket *Bernsteins* tekst "Marshall, Truman and the Decision to Drop the Bomb" (1991-1992) konkluderes som enig med. Uenigheden opstår i *Giangreco*s tekst "Truman and the Bomb: The Untold Story" (2023), som ifølge vores analyse ser magten normalt havet af et netværks metaprogrammør, som opnået af T.S.G tilsammen men ikke adskilt. *Giangreco*s fremstilling af Truman egner sig derfor bedst til vores teoretiske ramme, og fordi den er mindre personbundet end *Kort* og *Bernstein*. Grundet at *Kort* og *Bernstein* antager at beslutningsprocessen afhænger af netværkets metaprogrammør, hvilket er Truman i deres værker. Værkerne kan dermed konkluderes at tilgå deres aktør fremstillinger med forskellige grader af personcentreret fokus.

Vi vælger ikke at diskutere Stimson's fremstilling i beslutningsprocessen. Eftersom Stimson's magtposition i netværkets beslutningsprocesser ikke forekommer særlig anderledes på tværs af værkerne. Derfor bringer det os ikke nærmere en besvarelse af vores problemstilling. Byrnes er i samme position som Stimson i *Korts* tekst. Det læner sig op ad *Bernsteins* tekst, da Byrnes bliver fremstillet som værende på niveau med Stimson eller lige under. Byrnes bliver fuldkommen udelukket i *Giangreco*s tekst og dermed set som havende en ikke relevant rolle i beslutningsprocessen. Her kan vi betragte, hvordan en så vigtig aktør i *Korts* og *Bernsteins* tekst slet ikke nævnes eller bliver fokuseret på i *Giangreco*s. Derudaf kan man se hvor forskellige forfatterens opfattelse af netværkerne fremkommer. I *Giangreco*s tekst bliver aktøren Grew fremstillet som værende ligestillet med Truman og Stimson. Eftersom *Giangreco* mener at metaprogrammørerne i netværket omkring beslutningsprocessen består af Stimson, Truman og Grew. Bemærkelsesværdigt er at Grew bliver ikke fremhævet i både *Korts* og *Bernsteins* tekst. Han er ikke relevant for beslutningsprocessen eller for netværket i *Kort* eller *Bernsteins* mening.

Diskussion

I denne del af vores undersøgelse dykker vi dybere ind i spørgsmålet om, hvordan og hvorfor bestemte aktører bliver udvalgt og portrætteret i en historisk kontekst, og hvilken magt disse aktører har og anvender. Vores formål er at belyse kompleksiteten og de mange facetter i historiske beslutningsprocesser. Ved at sammenligne og kontrastere fortolkninger fra forskellige forfattere, søger vi at afdække, hvilke motiver og magtforhold der ligger bag de beslutninger, som har formet historien.

Vi støtter os på en teoretisk ramme, der kombinerer indsigter fra "Netværk og magt" (2013) og "Gads historieleksikon" (2009), suppleret med en dybdegående forståelse af deres videnskabsteoretiske og filosofiske epistemologi. Denne teoretiske tilgang giver os værktøjer til at analysere magtstrukturer og

netværk, der er involveret i historiske beslutningsprocesser, og til at forstå, hvordan disse elementer influerer historikeres fremstilling af fortiden.

Med dette som udgangspunkt vil vi diskutere, hvorfor og hvordan historikere har forskellige perspektiver på de samme begivenheder. Vi undersøger, hvilke årsager de fremhæver i beslutningsprocesserne, og hvilke underliggende faktorer der kan have påvirket deres synspunkter. Denne analyse sigter mod at give en dybere forståelse af, hvordan historiske fortællinger formes, og hvordan magt og perspektiv påvirker historieskrivningen.

Hver af de tre forfattere, *Giangreco*, *Kort* og *Bernstein*, fremhæver forskellige årsager til brugen af atombomber i slutningen af Anden Verdenskrig. *Giangreco*, med et traditionalistisk synspunkt, argumenterer for, at hovedformålet med bombningen var at redde amerikanske liv. Han fremstiller Truman, Stimson og Grews (T.S.G) beslutningsproces, som drevet af en søgen efter at minimere tab af liv, og ser Sovjetunionens indtræden i krigen som en strategisk fordel, der pressede Japan til at forsvare på flere fronter. I kontrast til dette, skildrer *Kort*, som en centrist, hovedårsagen til atombombens brug, som et ønske om at opnå Japans ubetingede overgivelse, med et sekundært ønske om at redde liv. *Bernstein*, derimod, tilskriver en helt anden motivation: Han argumenterer for, at bombningen primært var et strategisk træk for at intimidere Sovjetunionen og sikre geopolitisk dominans i Østeuropa, en fortolkning som adskiller sig markant fra de andre to forfatters perspektiver

Bernstein præsenterer en unik vinkel på den amerikanske regerings rolle i beslutningen om at anvende atombomberne. I modsætning til *Giangreco* og *Kort*, ser han ikke redning af liv eller opnåelse af Japans ubetingede overgivelse som primære mål. I stedet fremhæver han, at beslutningsprocessen var mere kompleks og kontroversiel. Han påstår, at Truman, selvom han var en hovedaktør, opererede inden for et bredere netværk af beslutningstagere og var ikke den eneste afgørende aktør. Ifølge *Bernstein*, var brugen af atombomben i højere grad et geopolitisk træk rettet mod at intimidere Sovjetunionen og sikre amerikansk dominans i Østeuropa efter krigen. *Bernstein* fremstiller således beslutningen som drevet af internationale magtforhold med snarere af militære eller humanitære hensyn. Dette synspunkt adskiller sig betydeligt fra de andre to forfattere, idet det fokuserer mindre på de umiddelbare krigsmæssige mål og mere på langsigtede strategiske overvejelser.

For at besvare vores problemstillings spørgsmål om hvordan historikeres fremstillinger er forskellige, diskuterer følgende afsnit deres forskellige historieskrivninger/fortællinger.

Forfatterne skaber hver deres fremstilling ved at fremhæve forskellige aktører, som de væsentligste i beslutningsprocessen. Det er derfor værd at kigge på hvordan og hvorfor visse aktører bliver skrevet ind i historien, og hvilke konflikter der opstår, når man stiller fremstillingerne op mod hinanden.

Et eksempel på forskellen i fremhævelser af aktører, ses ved fremstilling af Byrnes, igennem de tre værker. Både *Kort* og *Bernstein* fremstiller Byrnes som en vigtig aktør i deres rekonstruktion af historieforløbet, og værende lige under Truman i magtstrukturen. *Giangreco* derimod nævner overhovedet ikke Byrnes. *Giangreco* skriver altså Byrnes ud af historien.

Kort og *Bernstein* skriver Grew ud af deres fremstilling af historien, ligesom *Giangreco* underminerer Byrnes. Ud fra hvilken fremstilling du arbejder med, er historien om hvilke aktører der er bag beslutningen altså vidt forskellige.

Ved at de hver især fremhæver forskellige aktører i deres fremstilling af beslutningsprocessen, kan det argumenteres at forfatterne prøver at skabe en bestemt opfattelse af historieforløbet. Det ses eftersom de, i deres historieskrivnings konstruktion, definerer aktørernes indflydelse og roller i fortiden forskelligt.

Deres forskelle af hvilke aktører, årsager og magtforhold der indgår i deres fremstillinger, kan argumenteres for at være grundet deres forsøg på at fremhæve de personer i beslutningen, som styrker deres argumentation bedst.

Hvorfor historikere har forskellige fremstillinger, kan dermed diskuteres til delvist at stamme fra historikernes intention om at fremhæve det som passer til deres ønskede opfattelse. Altså udgør forfatteren som subjekt en rolle i deres historieskrivning.

Eftersom forfatterne alle er amerikanere, er de i gang med at definere fortiden der tilhører det erindringsfællesskab, de selv er en del af. Forholdet mellem historikere og emnet er ikke klart afgrænset, da forfatterne ikke nævner det. Man kan dermed diskutere hvordan historikerens eget verdenssyn, i høj grad præger det billede, de danner sig af historiske begivenheder. Ved at tage stilling til dette forhold, kan årsagen bag deres historieskrivning bedre forstås og vores problemstilling bedre forklares.

Når vi undersøger historikernes forskellige fremstillinger af beslutningen om at anvende atombomberne under Anden Verdenskrig, kan vi identificere tre markante tilgange til historieskrivning. *Bernstein*, som tilhører den revisionistiske skole, fokuserer på at identificere de specifikke aktører ansvarlige for beslutningen. Hans tilgang synes at distancere beslutningen fra USA som nation og i stedet placere skylden hos enkelte aktører. Dette kan ses som et forsøg på at gøre beslutningen til Trumans historie snarere end en kollektiv amerikansk historie.

På den anden side står *Giangreco*, der repræsenterer et traditionalistisk synspunkt. Han betragter brugen af atombomberne som et militært mål og retfærdigt i konteksten af krigen. I *Giangreco's* fremstilling er beslutningstagernes rolle ikke centreret om enkelte aktører, men snarere om et bredt netværk af aktører, der deltager i beslutningsprocessen. Dette skaber en fremstilling, hvor den primære årsag til beslutningen ikke er negativ for nationen som helhed.

Kort, som indtager en centristisk position, søger at forholde sig objektivt i sin fremstilling. Ikke desto mindre er det bemærkelsesværdigt, at han ikke går i dybden med det tidligere nævnte forhold mellem historikerne og deres personlige historie. Mens *Kort* stræber efter objektivitet, kunne hans fremstilling drage fordel af at tage stilling til hans personlige forhold til begivenhederne og indvirkningen af hans skrivning på den historie, han er en del af.

Sammenfattende viser disse tre tilgange til historieskrivning, hvordan historikere kan forme og præsentere historiske begivenheder på forskellige måder baseret på deres egne overbevisninger, værdier og tilgange. De bringer deres unikke perspektiver ind i deres skrivning, hvilket skaber varierede fortolkninger af fortiden.

Vi har analyseret magtstrukturen og dens fordeling i en strukturel kontekst ved at anvende teorien om netværk og magt. Denne tilgang giver os mulighed for at opnå en forståelse af beslutningsprocessen, der ikke er afhængig af enkelte aktører. I stedet belyser vi vores problem gennem et udvidet perspektiv, hvor vores fokus ikke er centreret om en enkelt aktør, men derimod på at se beslutningsprocessen som en integreret del af et magtnetværk med flere niveauer og aktører.

Castells' teori er primært rettet mod at forstå kommunikationsnetværker, men dette giver den en unik tilgang til at forstå deres fremstillinger i beslutningsprocesser. Teorien går i dybden med analyser og fortolkninger af magtudøvelse i kommunikationsnetværker i det nymoderne samfund, hvilket ikke er i centrum for vores problemstilling. Til trods for denne kritik anses teorien stadig som relevant i besvarelsen af vores undersøgelse. Dette skyldes den valgte tilgang til teorien. I vores tilgang til teorien er vi derfor nødt til at være selektive og vælge de elementer der er mest brugbare for vores

analytiske tilgang. I vores selektion afgrænser vi os fra de dele af teorien, der specifikt omhandler kommunikationsstudier. Undersøgelsen afgrænser sig dermed til Castells' metoder og fortolkningsrammer der er dedikeret til de metoder og begreber der anvendes i teorien til at analysere magtfordeling og magtplacering. Vi benytter netop disse metoder til at forstå, hvor magten i beslutningsprocessen er placeret, da det er afgørende i besvarelsen af vores problemstilling.

Selvom Castells' teori har sit videnskabsteoretiske ophav i en anden analytisk kontekst, har vi anvendt den til at skabe en ny fortolkning af vores problem. Dette bidrager til en alternativ tilgang til historieskrivning om beslutningsprocesser, hvor vi trækker på teoriens metoder til at forstå magtfordeling- og position. På denne måde udvider vi vores forståelse af, hvordan beslutninger fremstilles gennem historien.

Konklusion

Med udgangspunkt i projektets teoretiske udgangspunkt, analysen og diskussionen, kan vi nu konkludere på projektets problemstilling:

Hvordan fremstiller historikere forskelligt, hvilke aktører, årsager og magtforhold der ligger bag beslutningsprocessen om atomvåbenanvendelse imod Japan, og Hvorfor er deres fremstillinger forskellige.

Vores undersøgelse har afdækket, at historikere som *Kort*, *Giangreco* og *Bernstein* varierer betydeligt i deres fremstilling af aktørerne, årsagerne og magtforholdene bag brugen af atomvåben mod Japan. Denne forskellighed i fremstillinger afspejler deres unikke historiske og teoretiske tilgange. Vi observerede, at *Giangreco* ser T.S.G. som en central magtstruktur, mens *Bernstein* og *Kort* har forskellige opfattelser af individuelle aktørers indflydelse, såsom Byrnes og Grew. Teorien om netværk og magt viste sig særligt anvendelig til at forstå disse forskelle, idet den tillader en analyse af magtstrukturer ud over individuelle aktører. Dette ses ved at: *Giangreco* definerer T.S.G. som værende metaprogrammøren i netværket, og ikke blot anser Truman som ene aktør, alene med ansvaret og beslutningen.

Ydermere har vores analyse klargjort, at forfatternes forskellige skoler og ideologier påvirker deres fortolkninger af årsagerne bag atomvåbenanvendelsen. Dette ses ved, at deres fremstillinger passer til traditionerne af deres skoler. *Giangreco* fremstiller årsagen som et militært og retfærdigt mål, som ses ved, at han mener, at benyttelsen af atomvåben var for at redde liv. Endnu et eksempel er, når *Bernstein* stiller sig i opposition til traditionalisterne, ved at fremstille brugen af atomvåben som et ikke retfærdigt - og militært mål, hvilket passer til den revisionistiske tradition.

Korts fokus på 'ubetinget overgivelse' og *Bernsteins* vægtning af politisk dominans over Sovjetunionen, sammenlignet med *Giangrecos* militært og etisk funderede argumentation om at redde amerikanske liv, illustrerer hvordan deres individuelle baggrunde former deres historieopfattelser. Dette understøtter vores teoretiske ramme om historicitet, som fremhæver, hvordan historikernes samfundsmæssige position påvirker deres fremstillinger og mål med historieskrivningen.

Vi har analyseret frem til at deres fremstilling egner sig til Videnskabsteori og Filosofi, fordi de selv bruger klassifikationer, om sig selv og hinanden i værkerne. For eksempel når *Kort*, hentyder til *Bernstein* som revisionist. Videnskabsteori siger dermed at fremstillingerne er anderledes, fordi de er

styret ud fra deres teoretiske og filosofiske rammer, og at deres viden om emnet derfor kommer fra deres respektive skoler.

Fremstillingen af aktører, årsager og magt er forskelligt ud fra et historiesyn, fordi deres mål med historieskrivning er forskellige, og fordi de forsøger at fremstille den historie, der styrker deres argumentation bedst. Grunden til at de har den argumentation, er fordi de er amerikanere, og afhænger af den historie og befinder sig i den. Derfor er der en interesse i at være en del af, hvordan historien bliver fremstillet, og derfor en interesse i at fremhæve, hvad de selv synes er mest væsentligt, for at opnå deres mål med historieskrivningen.

Det ses for eksempel ved at *Giangreco* forsøger at skabe en fremstilling, som ikke er personbundet, men tilskriver USA historien, fordi han ud fra sine traditionalistiske rammer ser begivenheden som en god fortælling, hvori den amerikanske stat forsøger at redde amerikanske liv.

Et yderligere eksempel er modsat, når *Bernstein*, ud fra sit revisionistiske grundlag, er kritisk over for beslutningen. Eftersom han selv er ved at definere historien, prøver han at distancere USA fra beslutningen, og tillægge Truman ansvaret, som ene aktør og metaprogrammør. *Bernstein* forsøger derved at gøre det til Trumans historie, og ikke USA's.

Fremstillingen egner sig til vores teoretiske ramme/metode om historie, da vi skriver en historiografisk analyse, og derfor kigger på historiske fremstillinger skrevet af historikere.

Afslutningsvis fremhæver vores projekt vigtigheden af at anerkende og kritisk evaluere de forskellige historiske perspektiver for at danne en mere nuanceret forståelse af historiske begivenheder. Vores arbejde understreger, at forståelse af historie er et produkt af komplekse interaktioner mellem personlige, teoretiske og samfundsmæssige faktorer.

Referenceliste

- Alperovitz, Gar. "Hiroshima: Historians Reassess." *Foreign Policy* 99 (Summer 1995): 15–34.
[https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_webofscience_primary_A1995RB02700002&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Alperovitz,%20Gar.%20%22Hiroshima:%20Historians%20Reassess.%22%20Foreign%20Policy%2099%20\(Summer%201995\):%2015%E2%80%9334.&offset=0](https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_webofscience_primary_A1995RB02700002&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Alperovitz,%20Gar.%20%22Hiroshima:%20Historians%20Reassess.%22%20Foreign%20Policy%2099%20(Summer%201995):%2015%E2%80%9334.&offset=0)
- Alperovitz, Gar. *Atomic Diplomacy* (1965).
[https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_sage_journals_10_1177_002200276601000410&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Alperovitz,%20Gar.%20Atomic%20Diplomacy%20\(1965\).&offset=0](https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_sage_journals_10_1177_002200276601000410&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Alperovitz,%20Gar.%20Atomic%20Diplomacy%20(1965).&offset=0)
- Barlow, Aaron 2019, *The Manhattan Project and the dropping of the atomic bomb: the essential reference guide*.
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_askewsholts_vlebooks_9798216114543&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Barlow%20Aron.%2020,%20The%20Manhattan%20Project%20and%20the%20dropping%20of%20the%20atomic%20bomb:%20the%20essential%20reference%20guide.&offset=0
- Bird and Lifschultz, "Legend of Hiroshima."

- Bernstein, Barton j. (1991-1992) Marshall, Truman and the Decision to Drop the Bomb (s.204-221). The MIT Press.
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_proquest_journals_1300101851&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,%22marshall,%20truman%20and%20the%20decision%20to%20drop%20the%20bomb%22&offset=0
- Byrnes, James F. Autobiography of a US Secretary of State.
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_chadwyckhealey_abell_R01573025&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any.contains.Byrnes.%20James%20F.%20Autobiography%20of%20a%20US%20Secretary%20of%20State.&offset=0
- Castells, M. (2013). En netværksteori om magt. Tidsskrift for Medier, Erkendelse Og Formidling, 1(1). Hentet fra <https://tidsskrift.dk/mef-journal/article/view/28574>
- F. G. Gosling 2010 “The Manhattan Project – making the atomic bomb”
<https://www.energy.gov/management/articles/gosling-manhattan-project-making-atomic-bomb>
- Giangreco, D. M. (2023) Truman and the Bomb: The Untold Story. University of Nebraska Press.
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_proquest_ebookcentral_EBC30657094&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,%22truman%20and%20the%20bomb%22&offset=0
- Kort, Michael. 2007, The Columbia Guide to Hiroshima and the Bomb. New York: Columbia University Press.
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?vid=45KBDK_KGL:KGL&search_scope=MyInst_and_CI&tab=Everything&docid=cdi_proquest_miscellaneous_36734298&lang=da&context=PC&adaptor=Primo%20Central&query=any,contains,Sources%20atomic%20bomb&offset=0
- Jensen, Bernard Eric. (2009). Gads Historieleksikon, (4. udg.). Forfatterne og Gads Forlag
- Miscamble D. Wilson 2011, The Most Controversial Decision. Cambridge University Press.
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_proquest_miscellaneous_928986896&context=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Miscamble%20D.%20Wilson%202012,%20The%20Most%20Controversial%20Decision.%20Cambridge%20University%20Press.&offset=0
- Harry S. Truman (1945) Letter from Harry S. Truman to Bess W. Truman.
<https://www.trumanlibrary.gov/library/truman-papers/correspondence-harry-s-truman-bess-wallace-truman-1921-1959/july-18-1945?documentid=NA&pagenumber=2>
- Henry L. Stimson & McGeorge Bundy (1948) On Acting service in peace and war.
[https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=alma99122387028005763&context=L&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=Everything&query=any.contains.On%20Active%20Service%20in%20Peace%20and%20War%20\(1948\)&offset=0](https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=alma99122387028005763&context=L&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=Everything&query=any.contains.On%20Active%20Service%20in%20Peace%20and%20War%20(1948)&offset=0)
- Walker, J. (2005) Historiographical Essay Recent Literature on Truman’s Atomic Bomb Decision: A Search for Middle Ground. Diplomatic History
https://soeg.kb.dk/discovery/fulldisplay?docid=cdi_proquest_miscellaneous_38072438&c

[ontext=PC&vid=45KBDK_KGL:KGL&lang=da&search_scope=MyInst_and_CI&adaptor=Primo%20Central&tab=Everything&query=any,contains,Recent%20Literature%20on%20Truman%27s%20Atomic%20Bomb%20Decision:%20A%20Search%20for%20Middle%20Ground](#)